

Mfv.I.10.112/2014/4.

A Kúria a dr. Imre György ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Halmos Tamás ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróságnál 6.M.632/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.20.655/2013/6. számú közbenső ítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Kúria a Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.20.655/2013/6. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt napon belül - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében a munkáltatói rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte eredeti munkakörbe történő visszahelyezésének mellőzésével. Ezen túlmenően 2010. március hónapra elmaradt táppénz mint kártérítés megfizetését is igényelte perköltség viselés mellett.

A Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.632/2010/38. számú ítéletével a keresetet elutasította és a felperest perköltség viselésre kötelezte.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1993. január 1. napjától létesített határozatlan időre szóló munkaviszonyt az alperes jogelődjével, W.K. egyéni vállalkozóval segítő családtagként.

1996. december 24. napjától az alperes a felperest továbbfoglalkoztatta adminisztrátor munkakörben, majd 2004. szeptember 1-jétől a munkavállaló felperes ügyvezető munkakörbe került. Ezen időponttól kezdődően édesapjával együtt látták el ezt a feladatot.

A 2010. február 26-án tartott munkásgyűlést követően a felperes 2010. március 1. napján még bement a munkahelyére, majd ettől az időponttól kezdődően keresőképtelen állományba került.

Az alperes 2010. március 1-jén kelt és március 23-án postára adott rendkívüli felmondásával szüntette meg a felperes munkaviszonyát. Ennek indokolása szerint a felperes saját cége - M. Kft. - javára és munkáltatója - a T.L. Kft. - kárára jelentős veszteséget okozó szerződésmódosítást eszközölt, az ISO minőségirányítási rendszer figyelmen kívül hagyása mellett az alkalmazottat az áruátvételtre vonatkozó előírások be nem tartására kényszerítette. A rendkívüli

felmondás szerint a felperes miatt a számviteli szabályok hanyag kezeléséből eredően az alperest jelentős kár érte.

A közigazgatási és munkaügyi bíróság álláspontja szerint a rendkívüli felmondás indokolásában szereplő második és harmadik felmondási ok valóságát és okszerűségét az alperes nem bizonyította, az első indok azonban a munkáltatói rendkívüli felmondás jogszerű alapjául szolgálhatott [1992. évi XXII. tv. régi Mt. 96. § (1) bekezdés].

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapította, hogy W.K. 2010. február végén tájékoztatta édesapját az akkori munkáltatói jogkört gyakorló W.K. ügyvezetőt az írásbeli rendkívüli felmondásban szereplő okok alapjául szolgáló megállapításairól, így egyebek mellett az M.W. Kft. és az alperes között korábban megkötött helyiség bérleti szerződés 2010. január 15-ei keltezésű módosításáról, a havi bérleti díjnak a korábbihoz képest az alperes számára kedvezőtlen csökkentéséről. A bíróság álláspontja szerint az ügyvezető a tudomásszerzéstől számított tizenöt napos szubjektív határidőn belül gyakorolta a rendkívüli felmondás jogát, így az ezen okból sem volt jogsértő.

Az alperes részéről felajánlott bizonyítást a bíróság lefolytatta, a bizonyítékokat értékelte, nem történt az első felmondási ok kiegészítése és olyan felmondási indok vizsgálata és értékelése, amelyet az írásbeli rendkívüli felmondáskor a felperessel nem közöltek.

A bíróság ingatlan értékbecslő igazságügyi szakértőt rendelt ki, aki a szakvéleményében kifejtette, hogy az ügyvezetőként tevékenykedő felperes az akkori piaci viszonyokhoz képest lényegesen alacsonyabb összegű havi bérleti díj összegben állapodott meg az M.W. Kft. javára.

A bíróság a 2010. március 1. és 31. közötti időre előterjesztett elmaradt táppénz mint kártérítés kereseti követelést az Mt. 174. §-a szerinti, a munkáltatót terhelő kártérítési felelősség vonatkozásában is vizsgálta és értékelte. Megállapította, hogy nem a munkáltató részéről megvalósuló magatartás, illetve mulasztás miatt nem állapítottak meg erre az időre felperes részére táppénz ellátást, hanem amiatt, hogy igényét elkésetten, a 6 hónapos határidőn túl terjesztette elő. A felperesnél az elmaradt táppénz mint kár tehát nem a munkaviszonyával összefüggésben merült fel, így az erre irányuló keresetet a bíróság elutasította.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.20.655/2013/6. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes által 2010. március 1. napján kelt a felperes részére kiadott rendkívüli felmondás jogellenes.

Elrendelte az iratok visszaküldését az elsőfokú bírósághoz a felperes összecszerű igényének elbírálása végett.

A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint az alperes korábbi ügyvezetője 2010. február 26-án munkásgyűlést hívott össze, amelyen a felperes is jelen volt. Tájékoztatta a munkavállalókat,

hogy a felperes munkaviszonyát meg kívánja szüntetni, és ezen a napon átadás-átvételi jegyzőkönyvvel igazoltan a felperes átadta az alperes tulajdonában lévő munkavégzéshez szükséges eszközöket.

Az alperesi cégkivonatból megállapítható, hogy a felperes nem volt 2010. február 25-étől az alperes ügyvezetője, ezért a jogviszonyának megszüntetéséről dönthetett az egyedül bejegyzett ügyvezető W.K.

Nem volt igazolt az eljárás során az, hogy az alperesi munkáltatói jogkörgyakorló mikor értesült a felperes terhére rótt felmondási okokról.

A másodfokú bíróság nem látta megalapozottnak azon hivatkozást, hogy a felmondásra már szóban 2010. február 26-án sor került. A felek egyezően adták elő, hogy a munkásgyűlésen az hangzott el 2010. február 26-án W.K.-tól, hogy meg kívánja szüntetni a felperes munkaviszonyát, nem esett szó az azonnali hatályú megszüntetésről. A törvényszék álláspontja szerint szóban a felperes munkaviszonyának megszüntetése nem történt meg, azt írásban 2010. március 1-jén tette az ügyvezető. Az alperes által sem vitatottan a rendkívüli felmondás kiadására 2010. március 23-án került sor, ezzel az időponttal történt a munkáltatói és a jövedelemigazolás kiadása is.

A rendkívüli felmondási okokról való tudomásszerzés ideje legkésőbb bizonyítottan 2010. március 1. volt, ezért 2010. március 16-án lett volna a jogszabálynak megfelelően gyakorolható még a rendkívüli felmondás joga az Mt. 96. § (4) bekezdése alapján.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Az alperes álláspontja szerint W.K. akkori ügyvezető igazgató 2010. február 26-án összehívta a társaság munkavállalóit - köztük a felperest is - és tájékoztatta őket, hogy a felperes munkaviszonyát rendkívüli felmondással meg fogja szüntetni. Erre tekintettel a munkavállaló 2010. február 26-án a munkaviszonya ellátásához részére átadott, és a munkáltató tulajdonát képező eszközöket visszaszolgáltatta az erre kijelölt munkavállalóknak.

Ezt követően készült el 2010. március 1-jén az írásba foglalt rendkívüli felmondás, amelyet az ügyvezető igazgató még aznap átadott a felperesnek, aki csak az átvétel írásbeli elismerését tagadta meg. A felperes 2010. március 5-én kelt munkáltatónak címzett levelében a megtörtént munkáltatói rendkívüli felmondásra hivatkozással kérte a munkaviszonyra vonatkozó igazolásai kiadását és a járandóságai elszámolását, és csak 2010. március 26-án, a bírósághoz érkezett keresetlevelében állította a rendkívüli felmondás jogellenességét.

A 2010. március 5-én kelt és postára adott, a közölt felmondásra, valamint indokaira reagáló levelet a jogerős közbenső ítélet a bizonyítékok körében nem értékelte, erre utalás sem történt, ezáltal sérült a Pp. 206. § (1) bekezdése.

Az Mt. 6. § (4) bekezdésére tekintettel az írásba foglalt

rendkívüli felmondás közöltnek volt tekintendő, amikor néhai W.K. ügyvezető a felperesnek mint átvételre jogosult személynek átadta a rendkívüli felmondást.

A jogerős közbenső ítélet téves jogi álláspontjánál fogva nem foglalkozott érdemben a rendkívüli felmondás indokaival, amelyeket egyébként az elsőfokú bíróság helytállóan értékelt.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős közbenső ítélet hatályában való fenntartására irányult.

Álláspontja szerint a munkáltató részéről sem a néhai ügyvezető igazgató, sem pedig más megbízott személy rendkívüli felmondást személyesen nem adott át, nem is tehette, hiszen 2010. február 26-ától a felperes betegsége miatt nem járt a munkahelyen. Az alperes tényállítása ellentmondásos, mivel azzal azt állítja, hogy 2010. március 1. napján a felmondást még a felperes részére átadták, a következő állítása pedig az, hogy a felperes még aznap keresőképtelen állományba került, így a munkahelyén már nem jelent meg és telefonon sem tudták elérni.

A 2010. március 5-én a munkáltatóhoz írt levélben a 2010. február 26-án szóban közölt felmondásra reagált, ahol a társaság dolgozói előtt az ügyvezető azzal indokolta az intézkedését, hogy a felperes a volt férje részére 1.000.000 forint jutalmat adott, továbbá, hogy az érdekeltségébe tartozó M.W. Kft. több millió forinttal tartozik az alperesnek. Az írásbeli rendkívüli felmondásról és az abban szereplő indokokról 2010. március 5-én még nem tudott, erről csak 2010. március 23-án értesült.

A Pp. 3. és 164. §-a alapján a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. A felmondás közlésével kapcsolatos bizonyítási teher és kötelezettség az alperest terhelte.

Az alperes arra vonatkozóan nem ajánlott fel bizonyítást, hogy a felmondást a felperes átvette, de az átvétel tényét nem írta alá. Adott esetben az átvett, de alá nem írt jognyilatkozat közlésével ugyanazt az eljárást kellett volna lefolytatnia az alperesnek, mint amit az Mt. az átvétel megtagadására előír.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül a Pp. 275. §-ának (2) bekezdése alapján.

Az 1992. évi XII. törvény (régi Mt.) 96. §-ának (1) és (4) bekezdése szerint a munkáltató, illetve a munkavállaló a munkaviszonyt rendkívüli felmondással megszüntetheti, ha a másik fél a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi. Ettől érvényesen eltérni nem lehet. Ugyanezen jogszabály (4) bekezdése értelmében pedig a

rendkívüli felmondás jogát az ennek alapjául szolgáló okról való tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül, legfeljebb azonban az ok bekövetkeztétől számított egy éven belül, bűncselekmény elkövetése esetén a büntethetőség elévüléséig lehet gyakorolni.

Az eljáró bíróságok részletes bizonyítási eljárást folytattak le annak a körülménynek tisztázása érdekében, hogy a 2010. február 26-ára összehívott munkásgyűlésen a felperes munkaviszonyának megszüntetését illetően elhangzott-e a rendkívüli felmondásra utalás, és az ehhez fűződő indokolás.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében maga is azt állította, hogy W.K. ügyvezető igazgató a munkásgyűlésen olyan tájékoztatást adott, hogy „a felperes munkaviszonyát rendkívüli felmondással meg fogja szüntetni”. Ezt erősítette meg C.C.S. tanúvallomásaiban, aki állította, hogy „2010. február 28. napján volt egy munkahelyi értekezlet, ahol ott voltak az alperes dolgozói. Azt az értekezletet a felperes időközben már elhunyt édesapja, W.K. tartotta, és ott hangzott el W.K. részéről az, hogy a felperesnek, a lányának, W.A.-nak azonnali hatállyal felmond. Az előzményekről, arról, hogy miért mond fel a felperesnek, nem adott a dolgozók részére tájékoztatást” (jegyzőkönyv, 4. oldal utolsó bekezdés, és 5. oldal 1. bekezdés). Mindebből következően megállapítható, hogy a munkásgyűlés napján a jogviszony rendkívüli felmondással történő megszüntetésének szándéka elhangzott, az azonban ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg, hogy az szóban, azonnali hatállyal, indokolással történt.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében állította, hogy ezt követően nem volt a munkahelyén, 2010. március 1-jén az alperesnél nem jelent meg, iratot tőle nem vett át, az ügyvezetővel csak telefonon beszélt. Ezen hivatkozása ellentétes a személyesen tett korábbi nyilatkozatával, amely szerint „még 2010. március 1. napján, hétfőn bementem a munkahelyre dolgozni, és ez volt az utolsó munkanapom az alperesnél” (jegyzőkönyv). A felperes nem adta indokát nyilatkozata megváltoztatásának, ezért a tényállás megállapítása során a korábban tett előadása volt irányadó.

Nem vitás, hogy a rendkívüli felmondás keletkezési dátumaként 2010. március 1. került feltüntetésre, azt azonban az alperes nem igazolta, hogy ezen a napon az átadás a felperes hibájából megghiúsult volna. Az Mt. 6. §-ának (4) bekezdése szerint az írásbeli nyilatkozat akkor tekinthető közöltnek, ha azt az érdekeltnak, vagy az átvételre jogosult személynek adják át. A közlés akkor is hatályos, ha az átvételt az érdekelt megtagadja, vagy szándékosan megakadályozza. Erről jegyzőkönyvet kell felvenni. Az eljárás során az alperes csak állította, de nem bizonyította, hogy 2010. március 1-jén a rendkívüli felmondás átvételét a felperes megtagadta. A munkáltató nem vett fel a kézbesítés megghiúsulásáról jegyzőkönyvet, és semmivel sem támasztotta alá azon hivatkozását, hogy a felperes nem az átvételt, hanem „az átvétel tényének aláírásával való elismerését” tagadta meg.

A felperes 2010. március 5-én kelt leveléből csupán arra vonható le

következtetés, hogy a munkáltató általi rendkívüli felmondás lehetőségéről, annak esetleges indokairól értesült, és nem kizárt, hogy azt 2010. március 1-jén közölték is vele, mindez azonban nem a jogszabály által megkívánt formában történt.

A munkáltatói jogkör gyakorlója legkésőbb 2010. február 26-án valamennyi olyan ismeret birtokában volt, amelyre a rendkívüli felmondását alapította, így ehhez viszonyítottan az alperes 2010. március 13-áig élhetett volna a rendkívüli felmondás lehetőségével a tizenöt napos szubjektív határidő betartása mellett. Ennek azonban nem tett eleget, saját állítása szerint is a rendkívüli felmondás kiadására 2010. március 23-án került sor írásban, tehát az elkésetten történt. Minderre figyelemmel pedig a másodfokú bíróság okfejtése volt helytálló arra nézve, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát a szubjektív határidő elmulasztása miatt, így a rendkívüli felmondás indokainak vizsgálatára már nem volt szükség.

A Kúria a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogerős közbenső ítéletet a fenti indokolásbeli módosítással hatályában fenntartotta.

Kötelezte a pervesztes alperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a felperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét az Itv. 50. § (3) bekezdése alapján köteles viselni.

Budapest, 2014. június 11.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hitelélül:Nné tisztviselő